

HARMONIENS

FELLE

1.

Det er en torsdag i mars og klokka er åtte. Tove Jensen kommer inn i tidsskriftrommet i sitt typiske hurtige og effektive tempo når hun er i sin jobbrolle.

- Jøss! Tidlig på'n idag! kommer det fra henne.

Arne Gulliksen fra innkjøpsavdelingen står ved kopi-maskinen, som står til venstre for inngangen. Han er trofast ute, - eller rettere sagt inne. Han svarer med et smil i sin karakteristiske, blide sørlandsdialekt:

- Ja, det er godt å bli ferdig med noe rutinearbeid før alle disse telefonene stormer på, vet du.

- Det høres fornuftig ut. Jeg er nok ikke så fornuftig, svarer Tove.

- Vel, vi er fornuftige på hver vår måte.

Tove går inn i garderoben. Garderobedøren er rett fram. Da kommer man inn i en liten gang. Deretter er damegarderoben første dør til venstre, mens herregarderoben er innerst til venstre.

For å komme til garderoben må man altså gjennom tidsskriftrommet. På en måte synes de ansatte at dette er litt dumt og tungvint. Men samtidig er det noe trygt og godt ved det. Tidsskriftrommet har en god atmosfære over seg. Når man kommer inn, vender man alltid blikket til venstre bort mot kroken, for å se om det sitter noen der. Der står tidsskrifter på hyllene, og det er gitt plass til et rundt, lavt bord med fire gode, noe slitte stoler rundt. Her prates det om mangt og mye - om jobben og ellers. Og sitter noen der mens en annen passerer forbi, så finner som oftest en kjekk "hei-på-deg"-situasjon sted.

Et problem de har hatt med tidsskriftrommet er selve navnet. Det er for langt og tungt. Mange forsøk på å

forkorte det eller nye navnforslag har vært framme, men alle har liksom følt igjennom - de har vært for dumme. Eksempler har vært "Tisk", "koppi'n", "Hjørnet", "No.1". Av dette har de lært at tidsskriftrommet er tidsskriftrommet fordi det er tidsskriftrommet og ikke noe annet tøys.

Like etter kommer Dag Østrem inn. Han jobber i personalavdelingen. Han legger an den ivrige, noe syngende - og for ham - noe ironiske tonen:

- Se her jaaaa! Det må jeg si!

Arne smiler:

- Ja, det er godt å bli ferdig med noe rutinearbeid før alle disse telefonene stormer på, vet du.

Å smile, det er noe Arne Gulliksen i innkjøpsavdelingen kan. Arne er den gamle, trauste typen. Skjønt, så gammel er han ikke - 45 rundet han i forrige måned. Men av type tilhører han en svunnen tid. Arne er pliktoppfyllende. Han gjør den jobben han er bedt om å gjøre. "Gjør så godt du kan under de rådende forhold," pleier Arne å si.

Arne er kjekk og grei, men ingen spennende fyr. Han blir aldri sint på noen. Hvis noen på jobben ikke er ferdig med noe Arne har behov for, så vet alle at det gjør ikke noe for Arne. Ikke det at han gir blaffen i det som ikke er ferdig i tide. Poenget er at han tar det så fint: "Jaja, du får vel få et par dager til da."

Dag kikker på kopiene og later som om han er interessert. Samtalen som føres er en typisk "goddeg-mann-økseskaft"-situasjon. Det er ingen som hører ordentlig på hverandre, for det er for tidlig på dagen. Det er bare om å gjøre å si noe - vise at man er til.

- Hmmm! bemerker Dag.

- Det er en oversikt over prisutviklingen på en del innkjøpsvarer.

- Akkurat, ja, uttrykker Dag noe åndsfraværende.

Dag legger fra seg kopiene og går mot garderobedøren. Det er en svingdør, og Tove kommer ut akkurat idet Dag skal inn. En megen klassisk situasjon - at folk støter på hverandre her. Klumsete handlinger oppstår, noe som er til fryd og glede for dem som eventuelt sitter i avslåpningskroken. Det er med angst de fleste beveger seg mot garderobedøren. "Kommer det noen mot meg nå, tro?" Spesielt er de redd for

dem som aldri tenker sånn og brøser mot døren, eller det kan være en som kommer i helt fjerne tanker.

Tove er ikke den som dytter døren forsiktig, og Dag skvetter til. Arne smiler. En "hei!-hei!"-situasjon opptrer. Tove går deretter bestemt ut og sier:

- Ha en god dag!

- I like måte! kommer det fra Arne.

Dag fomler seg inn i garderoben, er straks tilbake i tidsskriftrommet mens han greier håret. Han har tydeligvis ikke lyst til å starte dagen ennå. Plutselig ser han en stor, brun innpakning nede ved gulvet, til høyre for kopimaskinen.

- Se her, jæaaa!

Arnes oppmerksomhet blir dratt mot den store, men tynne pakken:

- Hm! Hva er det for noe tro?

- Det må være det maleriet Kjell har kjøpt inn, svarer Dag. Kunst på arbeidsplassen!

Dag fjerner det brune innpakkingspapiret, mens Arne går tilbake til kopieringen. Maleriet blir avdekket og Dag studerer det en stund.

- Møøøø!

"Typisk Dag-kommentar," tenker Arne. Dag minner ham av og til om Stutum - han forsøker å være litt spesiell og morsom.

- Javel, er du ikke fornøyd? spør Arne.

Dag vrir litt på hodet, for å liksom se maleriet fra flere sider.

- Joda, det er bra. Se!

Arne gløtter på maleriet:

- Hm! Ei ku! Hun ser litt spalta ut.

- Hu har vel spilt melke si!

Dag gliser og Arne er med på humoren:

- Hun ser litt trist ut, ja.

- Her er det en krok.

Dag ser en krok til høyre for kopimaskinen, henger maleriet der og går ut:

- Ha en god dag!

- I like måte!

Arne Gulliksen gjør seg ferdig og går ut.

2.

Klokken er blitt 10. Ingrid Kjør fra produktutviklings- og markedsføringsavdelingen (PUMA) ankommer damegarderoben. Hun setter seg slentrende ned på benken foran garderobeskapen og ser temmelig shabby ut. Morgenstund har nok ingen gull i munn idag - som ellers. Ingrid stønner idet hun drar seg opp, tumler seg mot speilet og fikser seg litt.

Tove Jensen kommer inn i sin effektive stil i tidsskriftrommet og gløtter som vanlig til venstre i tilfelle det satt noen der. Der var ingen nå, men hun legger merke til maleriet. Hun går bort og betrakter det en stund, går deretter inn i damegarderoben.

- Heihei, Ingrid!

Tove legger om til en noe ironisk tone:

- Så hyggelig at du ville være sammen med oss idag.

- Lovet være fleksitiden!

Ingrid kommenterer i sin utpregede kuule og trøtte sjargong mens hun fikser øyenvippene. Ja, de har sin stil disse folkene i PUMA.

PUMA er en forkortelse for produktutviklingsfunksjonen og markedsføringsfunksjonen. Men har altså i Scanflash valgt å slå sammen disse funksjonene. Det er selgerne som vet hvordan markedet er og hva markedet vil ha. Og det markedet vil ha, det må Scanflash produsere. Dermed altså et intimt samarbeid mellom produktutviklerne og markedsføringsavdelingen - de såkalte PUMAene.

PUMAene har sin særegne stil. Her er de spesielle, identitetsrike, kreative, kuule og innovative. PUMAene er heltene i bedriften, for de har lansert den ene suksessen etter den andre. Egentlig så er alle i bedriften helter, men PUMAene er på en måte mer helter enn de andre.

Og Ingrid Kjær er en av dem. Hun digger sin identitet. Hun liker at folk synes hun er noe spesielt. I dag har hun skinnskjørtet på seg - det gjør henne bare enda mer sexy. Og sexy blir hun nok i mange år til, for hun er bare 24, mot middelaldrende Toves 40.

Tove svarer:

- Amen! Ute i går, eller?

- På Rikkar'n.

- Kjentfolk, eller?

- Lesse var der..... Kjell kom ut på kvelden.....

Tove står litt undrende og kikker på Ingrid og misunner nok litt Ingrids popularitet hos mennfolka. Hun tar den tenkende stilen og setter seg på benken:

- Jeg blir mer og mer lykkelig over at det ikke ble Karl Gunnar som overtok styringen her.

- Hah! Hadde ikke holdt ut. Vi hadde vel hatt stemplingsuret ennå! - og arbeidstid fra 8 til 16!

- Vel, det siste hadde ikke gjort noe for meg. Jeg foretrekker nå den tiden å jobbe i.

Tove går inn på toalettet. Ingrid svarer henne med en bestemt, klar stemme:

- Men ikke jeg! Vi har forskjellige behov, vet du.

Damegarderoben - ja, herregarderoben med - er tilsynelatende noe upraktisk formet. Toalettbasene er nemlig ikke i et eget rom, men er i garderoberommet. Noen av de ansatte finner dette litt sjenerende, men flesteparten synes det er greit. Det har alltid vært slik, og de har et naturlig(!) forhold til det.

Når man kommer inn i damegarderoben så er garderobeskapene på venstre hånd. Foran disse står en benk. Til høyre er der to vasker, to krakker og selvsagt speil på veggene. Rett fram - innerst - står toalettbasene.

I ett av dem sitter nå altså Tove. Det blir en liten pause før Ingrid spør:

- Hvordan går det forresten?

- Skal he budsjettet for prosjekt 8-S klart til mandag. Må vel jobbe i helga for å greie det.

- Bittert?

- Neiii. Tar det som en utfordring.

- Du er ikke nervøs da? spør Ingrid.

- Joood.....

Tove vrir litt på det.

- .....Klart jeg er.....

Tove stirrer på låsen på toalettdøren. Hun tenker, og c
pleier hun ofte å feste blikket på låsen. Når hun sitter her
alene, så er det gjerne låsen som tiltar henne oppmerksom-
heten. Hun undrer seg over alle de forskjellige låstypene
hun har sett rundt omkring på toalettene. Det er vel et mar-
ked for dette også, pleier hun å tenke. Den typen de har her
synes hun er blitt litt avlegs allerede, selv om toalettbasen
kom for to år siden. Hun finner den mer up to date den de ha
i det nye kulturhuset, som de har bygd der hun bor. Der tryk-
ker man på en knapp, og så - pang - smeller låsen igjen.
Slike trygge, gjennomtenkte, fantasifulle tanker kan i løpet
av et brøkdels av et sekund fare gjennom hodet hennes, mens
hun sitter der og konsentrerer seg om samtalen og gjør det
snart eneste naturlige som er igjen av menneskets aktiviteter.
Og så, liksom detter det videre ut av henne:

- Men det er jo sunt å prøve seg. Og så etterpå være
fornøyd. Selv om det kan bli noen feil..... Tor er fin der.
Han sier ifra om det som er bra. Hvis noe mangler så bemerket
han det på en skikkelig måte.

- Han har kommet seg.

- Det er nok kjell som står bak.

Tove er ferdig med sitt, trekker i snora og går bort til
vesken. Ingrid strever med øyenvippene, hun får det liksom
ikke til idag.

- Pokker!. Jaja, det får stå til.

Hun pakker ned øyesverten og drar opp neglelakken. Tove
skuer bort mot henne og sier:

- Det der pleier nå jeg å gjøre hjemme, før jeg drar på
jobben.

Ingrid gidder ikke å kommentere engang. Hun synes Tove
er ei fin venninne, men av og til føler hun at hun kunne vært
bestemora hennes. Tove er liksom ikke så fri som Ingrid
synes hun selv er. Ingrid vil prate om noe annet og slipper
fram det som dukket opp i tankene mens hun fikser neglene:

- Lurer på om'n står der ute?

Tove undrer seg et lite øyeblikk over hva hun mener,
men skjønner det like etter:

- At han ikke flytter kontoret sitt dit. Så kan han konstant holde øye med oss!

Og det er selvsegt Arne Gulliksen fra innkjøpsavdelingen de prater om. Han er en flittig bruker av kopimaskinen i tidsskriftrommet.

En av filosofiene i Scenflash er at det skal aldri skje på teknisk utstyr og muligheter. For eksempel så har økonomiavdelingen og personalavdelingen ønsket seg sin egen kopimaskin, for de synes de kopierer så mye. Men innkjøpsavdelingen fant ut at de kunne og ville bruke kopimaskinen i tidsskriftrommet. De mente de kopierte forholdsvis lite, og dessuten vil de bruke den plassen de har til andre ting enn til en kopimaskin.

Ingrid svarer:

- Det er vel hans måte å få kontakt på.

Hun smiler litt overlegent:

- Han er ikke den røffe akkurat.....

Tove blir med på sjargongen:

- Han er ikke blant de som sitter på Rikkar'n heller, akkurat.

Ingrid legger om til en mer kommenterende tone:

- Kjøkk kar....., grei liksom.....

- Kan'ke si no'vondt om'n.

- Men.....

Ingrid sukker:

- .....ingen spennende kar.....

- Jaja, man vet aldri. Kanskje han er den superelskeren i senga.

Ingrid fniser og Tove smiler med. Tove er ferdig med å vaske seg og har studert ansiktet sitt i speilet mens hun har pratet - fingret seg litt her og der. Hun vender seg mot Ingrid:

- Er du pressa for tida, eller?

Ingrid puster ut. Hun er tydeligvis sliten, men sliten på en "tøff" måte. Hun legger fra seg sminkesakene og tar fram hårbørsten. Hennes hår rekker til litt nedenfor nakken. Det er luftig og lett i pannepartiet, mens det sitter mer tett på resten av hodet. Hun er blond, men har farget på noen brune flekker her og der.

- Jeg er nok det nå. I Ching har jo hatt sånn suksess i

det siste. Vi er nødt til å komme med noe som er enda bedre, men det må være på en måte.....eeh.....hvordan skal jeg få sagt det.....

Hun børster håret litt energisk:

- Altså, I Ching produserer ikke bare kontormøbler lenger. De selger totalpakker. Det vil si, de ser en lokalene og foreslår ulike innredningsalternativer. Kundene velger så sin.....eeh.....look, og I Ching gjør en genial jobb i å gjøre lokalene attraktive.

Tove stirrer noe undrende på Ingrid:

- Jamen, det gjør jo vi også!

Tove har helt rett. Scanflash var faktisk blant de første som begynte med å selge totalpakker - med suksess.

Scanflash, som tidligere het Normøbler A/S, startet opp som en produksjonsbedrift tilpasset institusjonsmarkedet. Etter en økonomisk vanskelig periode valgte de en ny type strategi, nemlig å selge totalpakker til kundene. Det vil si at man ser de berørte lokaler an og foreslår hvordan de bør sees ut - hvilken type tapet, hvor tett kontorpultene bør være osv. I det hele tatt - hvilke behov har kundene og hvilken stil, form og image ønsker de.

Denne nye type virksomhet førte til at produksjonsvirksomheten, som forøvrig er i samme bygning som administrasjonen ble styrket med henhold på produktutvikling, et videre produktspekter og spesialproduksjon for de kundene som ønsket det.

Det førte videre til at bedriften bygde opp en del kontakter, som kunne dekke de varene Scanflash ikke produserte (maling, vegg til vegg-tepper osv.), og som kunne være med å supplere Scanflash' produkttilbud men hensyn til møbelartikler.

En tredje følge var at folk med kompetanse innen design og interiør fikk innpass i Scanflash. Ingrid Kjør er en av disse. Hun blir omtenkst og nølende til det Tove sa:

- Joda....., du har rett i det....., men.....

Ingrid konsentrerer seg om det hun skal si, blir intens og ivrig i samtalemåten, slutter å børste seg - holder hårbørsten i høyre hånd- og fester blikket på Tove:

- .....Vi har ikke vært flinke nok til å være skikkelig trendy..... Vi har ikke vært tøffe nok....., ikke brutale

nok i utformingen. I Ching, de - ja, bare navnet i seg selv er spennende og har en slags identitet over seg. Du husker hva det betyr?

Tove ser litt opp:

- Ja....., jo....., det er noe kinesisk, som betyr forandring, tror jeg.

Ingrid er nå helt med i samtalen. Dette interesserer henne, og hun føler hun virkelig har noe å bidra med i samtalen. Det er liksom så deilig å ha en noe dypere innsikt enn den man prater med:

- Akkurat! I Ching står for "forandringens bok". Denne boken er fra eldgamle tider og beskriver samspillet og forandringene i omgivelsene ut i fra hvordan motsetningene ytrer seg i forhold til hverandre.

Tove skjønner ikke helt hva hun mener, men hun forstår at det er et eller annet og nikker med.

Ingrid roer seg litt ned og kikker i speilet igjen:

- Jeg har forresten kjøpt den boka.

Tove må le:

- Ja, du kjøper og driver med så mye rart. Meditasjon og yoga og Ching og jeg vet ikke hva.

Ingrid smiler. Hun vender seg mot Tove og fortsetter i sin utgøring:

- Se på I Ching. De er flinkere, blant annet fordi de går til kunstnerne. Det er jo kunstneren som uttrykker - hva skal vi si - ....stemningen i tilværelsen, - det vi føler og tenker, men som vi ikke klarer å sette ord på.

Tove bryter ut i latter:

- Har du sett det?

Ingrid skjønner ingenting:

- Hva da?

- Kus vel!

- Hva er det du babler om?

- Kjell har kjøpt ei ku! Et maleri. Han har gått til kunstnerne og kjøpt ei ku. Det henger ved kopimaskinen.

Ingrid går resolutt ut, mens Tove blir igjen. Og hvem andre enn Arne står i tidsskriftrommet og kopierer. En tradisjonell "hei-hei"-situasjon oppstår, og Ingrid går bort mot maleriet og betrakter det.

- Koselig med litt kunst på veggene, bemerket Arne.

Ingrid gidder ikke å kommentere, men sier et høflig ja. Hun står der noen sekunder og går inn i garderoben igjen med et lurt smil.

- Hva smiler du av? spør Tove, som sitter på krakken.

- Hva?.....

Ingrid har ikke lyst til å si det.

- .....Jo, hva synes du?

- Sikkert bra det der, svarer Tove, men slikt no' er ikke noe for meg. Kus er så rar. Det ligner jo nesten ikke på ei ku i det hele tatt....., men det er vel slik de skal få fram et eller annet, men det når i så fall ikke fram til meg.

Ingrid setter seg ned på den andre krakken. Hun synes Tove er litt enkel, men bevarer, ei fin venninne. Ingrid fortsetter med å på en måte undervise Tove i "hva det hele dreier seg om". Ingrid fester blikket på henne og er engasjert:

- Vi må være frampå hele tiden, Tove! Moten igår er passè neste år. Folk ønsker fremdrift! De vil ikke slå seg til ro med noe evig svar. Folk vil ha det som er aktuelt idag. Vi må tenke idag hele tiden. Folk søker identitet. Den må vi tilstrebe ved å lansere døgens løsninger på identitet, tilpasset deres behov og ønsker. Kontormiljøet til den enkelte kunde skal være annerledes enn alle de andre, slik at de får en følelse av å være "in", "up to date", spesielle, "vi er noe"..... Et slikt kontorlandskap stimulerer arbeidsinnsatsen og meningen med arbeidet.

Tove puster ut og snakker oppgitt:

- Vet du hva? Jeg er glad jeg er i økonomiavdelingen. Det der høres stress ut. Du får jo aldri slått deg til ro. Du må være frampå hele tiden.

Ingrid må smile. Blikket famler litt hit og dit inntil det slår henne hva hun skal si. Hun snakker rolig:

- Vi er jo forskjellige, vet du. Heh, jeg kunne jo ikke tenkt meg og jobba i økonomiavdelingen. Men hva er felles for oss?

Ingrid blir engasjert igjen:

- Jo, at vi synes arbeidet gir oss noe. Vi har begge ansvar og utfordringer. Vi er forskjellige, og det er jo en styrke.

Hun stopper opp i sin energiske tone og proklamerer som

en skuespiller:

- Tenk om alle var som meg, som deg....., som Arne....
Tove må le. Hun sier:

- Var'n der ute eller?

- Klært han var. Det å stå der, - det gir hem noe.

Det blir en billig latter. Så blir Tove litt tenkende
og fortsetter på det Ingrid sa:

- Klært. Det er jo slik. Og når jeg ser det slik er
jeg på en måte glad for at jeg er den jeg er og jobber der
jeg jobber.

Tove ser litt ned:

- Det er rart det der med at vi alle ser det som skjer
på en måte.....eeh.....ut ifra sine tanker bare.....

Ingrid proklamerer:

- Subjektiviteten er sannheten!

Ingrid liker å slå til med sitater og tanker fra filosofer, kjente personer, mystikere. Som Tove sa, Ingrid driver med litt av hvert av "rare" ting. Hun søker etter en dybde i livet, og oppnår innsikt gjennom diverse bøker og tanker fra filosofer og psykologer. Og så synes hun det er mye spennende å hente fra østens lære, healing og ikke minst - parapsykologi. Psykisk energi, clairvoyance osv. Mye av denne dybdeforståelse synes hun hun nærmer seg gjennom yoga og meditasjon. Her nøyer hun seg ikke bare med ACEM nei. Her er det snakk om ytre og indre tratak, tantra, ajapa Jap og mange andre ting. En spesiell tro har hun på fokusering på åndedrettet. Når man sitter helt rolig og mediterer, så har man en følelse av at hele kroppen er død. Det som gir den liv, - ja som er noe med kilden til Livet å gjøre - det er pusting, åndedrettet.

All denne søkingen hit og dit synes Ingrid har lært henne mye. Og hun tørster etter å få vise seg selv fra dette området. Nå var det altså en innsikt og et uttrykk fra filosofen Kierkegaard hun brukte.

- Hæ? undrer Tove.

- Det er et utsagn fra Kierkegaard.

- Fra kjerkegår'n? Hva mener du?

- Nei, nei. Kierkegaard er en filosof....

Tove avbryter henne og uttaler seg litt unnskyldende:

- Å, jæaa, han ja.... Jo, jeg har så vidt hørt om'n.

Ingrid ser på klokka:

- Oj!

Hun pøkker og ordner sømmen søkene:

- Kvalitetssirkelen om to minutter.

Hun får ordnet alt i en fei og stresser mot utgangsdøren:

- He en god dag!

- Like så!

3.

Klokka er blitt nærmere 14, og administrerende direktør, Kjell Tystad, kommer ruslende inn i tidsskriftrommet. Han trenger en pause fra det som til tider kan bli litt masete og stressende. Det er ingen der nå, og det passer ham igrunnen bra. Han stiller seg opp foran maleriet, legger hendene på ryggen og betrakter det. "Dette har jeg kjøpt," tenker han. Stoltheten brer seg over ham. "Også så kjekt at folk likte det."

Han liker at Scanflash blir en bedrift hvor man gjør andre ting enn å produsere møbler og selge tjenester. "Hvorfor skal vi bare effektive og rasjonelle på jobb, mens fritiden skal ta seg av de humanistare sidene ved mennesket," pleier han å tenke. "Livet har vi bare én gang, og da er det om å gjøre å gjøre det beste ut av det der man er, - om det er på jobb eller i fritiden."

Mens han står der kommer Dag Østrem inn. Han ser sjefen betrakte maleriet og legger straks i vei med den gamle barne-søngen:

- Kus mi, jeg takker deg.....

Dag hadde planlagt denne scenen. Sjefen skulle stå der, og han skulle være morsom og synge denne søngen og komme med flere artige bemerkninger. Kjell gløtter på Dag og smiler skjevt:

- Takk, takk. Takk, takk, sier han og nikker.

- Nå, det var nå kus jeg takka.....

Kjell bretter smilet litt mer ut, vender oppmerksomheten mot maleriet igjen og spør:

- Hva synes du?

Dag går bort mot det og later seg interessert:

- Jaa....., jooo.....

Han vrir litt på hodet og peker:

- Hva med å plassere et bein til her? Og et der? Hva med et øre under magen?

Dag smiler av sine egne morsomheter, men tar seg så inn igjen:

- Heide....., jooo..... Spennende....., det er et eller annet med det.....

- Det var det jeg syntes jeg også.

Kjell har først i det siste blitt interessert i kunst. Ingrid og Toril fra PUMA har gjort ham oppmerksom på kunstens dype telemåte. Kunsten er der hvor ord kommer til kort. Ingrid hadde gjort ham oppmerksom på en galleriutstilling av Håkon Gullvåg som skulle komme og anbefalte ham å ta en titt på den. Han hadde ikke hørt om ham, men hadde via andre blitt oppmerksom på at det var en kunstner som hadde gjort suksess, og hvis han var interessert i å kjøpe noe av ham, måtte han være tidlig ute.

Og det var Kjell. Og det var andre også. "Her er det et eller annet," var det som slo ham da. Atmosfæren i lokalene var meget spesiell. Selv om han ikke skjønnte helt hva Gullvåg mente med de forskjellige maleriene, så skjønnte han at han måtte kjøpe et til Scanflash. Her måtte handles fort! Han fant et bilde av noe som lignet ei ku og kjøpte det. Kr. 20.000. Han ville ikke ha med seg Ingrid eller Toril eller noen andre, som visste litt mer enn ham, for da hadde de pekt fram et bilde. Nei, han ville velge ut selv! Og etter responsen i bedriften, så valgte han godt.

Kjell slår plutselig over til noe helt annet:

- Du, hvordan går det med det MBO-prosjektet som er satt i gang i innkjøp'n?

Dag undrer seg litt over samtaleskiftet, men oppfatter spørsmålet raskt, tenker seg litt om og svarer:

- Vi tar det langsomt. Må gå forsiktig fram....., la folk bruke litt tid på å sette ord på.....

- Mye vanskeligheter, eller?

Dag fester blikket litt hit og dit mens han svarer - ser litt ned, litt opp, på maleriet, på Kjell.....

- Ja....., ikke mer enn normalt, Folk virker tent på opplegget, men det er nytt for dem, vet du, så det er jo alltid en viss skepsis for noe ukjent. Det er på en

måte tryggere å ikke føle ansvar, både for en selv og for jobben. Men samtidig uttrykker de misnøye med en hittil for fastlagte arbeidsoppgaver.

- Karl Gunnar da?

Dag rykker til og ser forbauset på Kjell:

- Ja, vet du det? Han sier han skal slutte!

Kjell blir enda mer forbauset:

- Skal Karl Gun...Gunnar slutte?

Kjell rister på hodet og er forvirret:

- Jeg har ikke hørt noe. Hvor skal han?

- Jeg vet ikke.

En underlig stillhet brer seg over de to. Dag bryter den og sier litt lurt, mens han gløtter på Kjell:

- ....For å si det som det er.....det er jo slik du ønsker det....

Kjell står der tenkende og nekter å svare. Dag smiler litt skjevt og fortsetter sine personlige spørsmål:

- Du er glad?

Kjell klarer ikke å stå lenger og begynner å gå bort mot tidsskrifthyllene. "Pokker ta den innpåtregende Dag," tenker han. Det er den umiddelbare reaksjonen hans. Men etterhvert går det opp for ham hva som har skjedd og en noe intens seiersbevisstrus tar over. Han ser tenkende ned:

- Jeg liker ikke spørsmålet ditt.

Kjell gnir seg på haken mens han fortsetter. Han er i den typiske situasjon at det er vanskelig å snakke uten å bruke kroppen på en eller annen måte. Røykerne hadde i denne tilstanden tatt en røyk. Men Kjell røyker ikke, så derfor gnir han seg på haken og fortsetter:

- Jeg legger jo ikke skjul på at det var et noe anstrengt forhold mellom oss. Jeg kommer utenfra og får stillingen.

Dag fester sitt lure blikk på Kjell, løfter høyrehånden bestemt og markert mot ham og proklamerer:

- ..Og gjør det braaaa..... Resultatet øker!....Trivselen øker!....

Kjell slår hendene intetsigende ut. Han elsker å høre at folk trives på arbeidsplassen, og at de gir ham mye av æren for det. Da får han bekreftet sin tro på at det beste for menneskene er å gjøre noe godt for hverandre. Men det blir litt for vanskelig for ham å ta imot denne responsen nå, for det at det

er blitt så mye bedre når han kom inn i Scanflash har ført til at folk tenker med skrekk og gru hvor mye verre det ville ha vært hvis Karl Gunnar hadde overtatt. Karl Gunnar er egentlig en Alreit kar, men han tilhører den byråkratiske typen og vil ha klare, bestemte og atskilte arbeidsoppgaver. Mens Kjell har innført en flat, uformell og ansvarsdelegert struktur - med suksess! Karl Gunnar har på en måte kommet i en negativ og defensiv stilling, og det har ikke noe med Karl Gunnar i seg selv å gjøre, men det at han og Kjell søkte stillingen, at Kjell fikk den og har bedret trivsel, renommés og effektiviteten.

Dag skjønner den vanskelige situasjonen Kjell er i nå, og går tilbake til det Kjell spurte om, om MBO-prosjektet i innkjøpsavdelingen:

- Nei, vi visste at Karl Gunnar..., han syntes jo at arbeidet gikk greit, så hvorfor sette igang med MBO? Han har ikke direkte motarbeidet det, men rett og slett holdt seg utenfor. Men de andre er tent på opplegget, men, som sagt, det er naturligvis en del usikkerhet igjen.

Kjell bryter sin tenkende rolle og blir handlingsrettet:

- Vel, da må vi søke etter ny innkjøpssjef.
- Rut fikk vite det i morges.
- Javel. Ja, jeg får ta en prat med henne.

Dag er pretesjuk og går over til noe helt annet:

- Hvordan går det forresten med etableringen i Thailand? Noe nytt siden sist? De siste opplysningene jeg sitter inne med er de som ble nevnt på møtet for cirka en måned siden.

- Eeh..., ja....

Kjell tenker seg om.

- ....Du har hørt at vi har kjøpt opp lokalene til en bedrift som gikk konkurs?

- Nei. Det var noe nytt. Vi skulle jo bygge selv.

- Jada, men så kom dette tilbudet. Lokalene er brukbare, men vi må selvsagt pusse opp og tilpasse dem vår produksjon. Det var Stiff som tipset oss om dem. Lokalene var forholdsvis billige, vi kommer raskere igang, og Stiff har en produksjonsvirksomhet ikke langt unna, slik at vi kan få litt hjelp av dem og samarbeide med dem.

Dag smiler mot Kjell:

- Det var artig å høre, Kjell. Bra jobba!

Dag lener seg mot kopimaskinen, mens Kjell fremdeles står borte ved tidsskrifthyllene.

- Det er ålreit gjort av Stiff også, sier Dag videre, at de lar oss selv danne egne datterselskaper, og ikke at de har hele styringen med det.

Stiff, som eier 75% av aksjene i Scanflash, hadde en organisasjonsstruktur-krise for noen år siden. Konsulentfirmaet McKinsey kom med forslag til en mye flatere struktur og ansvarsdelegering med henvisning til den suksess denne organisasjonsform har vært for andre bedrifter. I en tid med turbulente omgivelser gjelder det å ha minst mulig av formelle bindinger som hindrer tilpasning. Det var derfor de ansatte Kjell i stedet for Karl Gunnar også, da Kjell passet bedre inn i deres lederstil.

- Ja, de har de siste årene slått inn på den retningen, svarer Kjell, ser på Dag og smiler og blir litt ivrig. Vi får jo en slags pose og sekk-holdning som tilsynelatende fungerer. Moderselskapet tjener på vår selvstendighet, vi synes det er ålreit med dette egetansvaret og Thailand tar oss imot med åpne armer. De får jo økt sysselsetting, økt verdiskapning - med påfølgende ringvirkninger. Sånt synes jeg er gøy, sier Kjell mens han slår hendene sammen.

- I det hele tatt, fortsetter han undrende, det med den tredje verden, det interesserer meg.

Kjell ser interessert på Dag, smiler og setter seg til rette i en av stolene rundt bordet:

- La oss ta en prat hvis du har tid, Dag.

Om han har tid? Dag elsker slike meningsfylte samtaler her i denne kroken i tidsskriftrommet. Og når de attpåtil er med Kjell! - Administrerende direktør! Han ser opp til Kjell. Kjell er liksom et vanlig menneske, og Kjell har mange interessante og flotte tanker. Dag setter seg ned, tar et isoporkrus og heller i kaffe - det står alltid en termos med kaffe på dette bordet. Ikke noe simpel Nescafé, men kokmalt, god kaffe. Det er Arild i økonomiavdelingen som har ansvaret for den, og den jobben gjør han utmerket.

- Skal du ha, spør Dag.

- Nei....eeh, jeg tror jeg står over.....forresten, la meg få en halv kopp, sier han med et smil.

Kjell holder koppen i høyre hånd og lener seg tilbake:

- Jeg er jo bundet av min fortid, som alle andre selvsagt
Ser opp til høyre og later som om han drømmer seg bort:

- Gikk i tog for FNL-frigjøring i Vietnam! Var engasjert i den tredje verdens frigjøring og kamp for bedre vilkår!

Kjell reiser seg, setter fra seg kaffekoppen og setter fram en knyttet venstre neve, sånn som de revolusjonære gjør:

- Ut med imperialistene! roper han ut i det Tove Jensen kommer inn og blir forskrekket:

- I all verden!

Alle braser ut i latter. Tove går ut igjen for å følge opp spøken på alvor(!).

- Væpna revolusjon! fortsetter Kjell, mens Dag reiser seg og proklamerer:

- Scanflash ut av Thailand!

Kjell gliser, og de setter seg ned igjen. Han liker Dags spydige kommentarer.

Og han liker Dags flanellskjorte! Det er jo på grunn av hans lederstil at Dag kan gå i de klærne han trives best i. Og han ser at Dag koooser seg sammen med ham, og til en viss grad ser opp til ham. Bare synd at Dag ikke er noe særlig med i miljøet på Rikkar'n. Han har vel et annet miljø han er med i, antar Kjell.

Kjell setter venstre albue ned på bordet, mens han bøyer seg framover:

- Grunnholdningen min er den samme, Dag.

Kjell blir engasjert:

- Jeg reagerer sterkt på mange uteetableringer som enkelte MNS-selskeper har. I vekstens, industrialiseringens og arbeidsplassens navn går mange fram på undertrykkende vis!

Kjell lener seg bakover, setter venstre albue på armlenet og støtter seg i haken med langefingeren, pekefingeren og tommeltotten, og sier avdempet:

- Ja, jeg er også personlig skeptisk til én av Stiffs etableringer, den i Guatemala.

Dag tar på seg den mer alvorlige holdningen og nikker nøkternt med. Så trekker Kjell fram smilet igjen og fortsette:

- I idealismens tid var idealene våre de eneste tenkelige. Jeg tror det er viktig å være igjennom en slik tid. Har du hatt en sånn tid, Dag?

Vel...., jeg er nok i slutten av en fase med voldsom personlig utvikling, den skjer jo ofte mellom 20 og 25, og jeg er jo nå 26. Men jeg er vokst opp i en annen tid enn deg. Mine idealer har vært mer tilknyttet nærmiljøet og det rundt meg, enn den internasjonale sektor. Der virker ting så håpløst....

- Det er akkurat det, bemerker Kjell og blir litt fortvilet. Verdens..... - hva skal vi si.... - krav og virkelighet presser på.... Hva skal vi gjøre?

Kjell bøyer seg framover og sier bestemt:

- Det gjelder å gjøre så godt en kan! Man kan ikke tro på noe paradys - hva?

Dag tar på seg den tenkende rollen og ser opp:

- Tjaaaa.....vi har jo Wenche Mullhausens kollektiv i Østerrike....

Kjell lener seg tilbake og knegger:

- Akkurat....OK.....

Kjell ser opp i luften, og konstaterer:

- Jo, de har klart det.....Var det ikke 400 som levde sammen....

- I full trofasthet og kjærlighet mot hverandre!

- Fantastisk! Aldri utro! Riktignok hadde man 200 av det andre kjønn til rådighet, men man holdt seg til disse!

- Ja, svarer Dag, ingen utroskap utenfor disse!

Dag bryter digresjonen:

- Å gjøre så godt en kan. Egentlig er det en befriende holdning; å innrømme sine begrensninger og sine muligheter.

- Akkurat, og da er det min enkle tro at man får gjøre sitt beste for å menneskeliggjøre næringslivet. Det er jo til det beste for bedriftene selv. En for lang utbyttingspolitikk slår tilbake mot bedriften.

Nå er Kjell kommet til et punkt i samtalen hvor han synes han liksom blir litt dum. Han skryter jo på en måte av seg selv. Han bebreider seg selv for at han aldri synes han blir voksen - han driver med de samme tankene ennå: forklarer, analyserer og gir uttrykk for at det nytter. Ikke det,

han ønsker å være den han er, men av og til synes han at han er lei denne formen for samtale og at han føler han prater som..... - ja, som en student.

Kjell reiser seg og går mot maleriet og kikker på det:

- Vet du hva, Dag? På en måte blir jeg aldri voksen.

Jeg har så mange dumme tanker. Jeg kan aldri for eksempel skjønne hvorfor ikke alle kjemper for en mer rettferdig verden! At det er til det beste, også for den som undertrykker.

Det blir en kort pause, før Kjell fortsetter:

- Men....., vi er nok for opptatt av å holde på de fordelene vi har, alle sammen.

Kjell legger an en noe poetisk tone:

- I det siste så har jeg klamret meg litt til ordet "hvorfor"..... Er det ikke noe i kunsten som kommer til uttrykk i..."hvorfor".....

Kjell snur seg mot Dag:

- Kjenn på det ordet, Dag, ...hvorfor..... Meditør over det, slik Ingrid driver med, sier Kjell med et smil.

Dag sitter der, litt nølende. Han klarer ikke å helt være med når samtalen kommer på dette planet. Det er ikke hans måte å prate på. En fleip om "hvorfor" ville ikke passe nå.

Kjell stirrer på maleriet og maler ut:

- ....hvorfor.... det er noe av livet i det ordet.... verdens virkelighet presser på.....den har motsetningene i seg. Fred og krig.....kjærlighet og hat....brutalitet og vennlighet.....Ingen har noe svar på hvorfor det er slik. Kanskje det står noe bak? Tror du på Gud, Dag?

Dag blir overrasket over spørsmålet og får ikke helt til å svare:

- Tjaaa.....jo.....jeg vet ikke helt.....

Kjell bryter stemningen og går mot tidsskriftene:

- Nei, du verden som vi kan rote oss bort i mye rart: Gud og kollektiv og rettferdighet og kjærlighet.... og hvorfor..

Kjell slår tilbake til den grunnende tonen:

- Men det er når vi lukter litt på disse begrepene, når vi enser litt av deres dybde.....

Dag aner muligheten til en morsom kommentar og sier tørt:

- ....at prisutviklingen på innkjøpsvarene fortøner seg

som temmelig meningsløst.

- Akkurat, ler Kjell.

Kjell stusser litt over det Dag sa, tørker av seg latteren og ser på Dag:

- Men vi trenger det også, det må gjøres! Fordi det rett og slett må gjøres, men også fordi dette.... - ja, kjedelige arbeidet - gjør at vi ser fram til....høydepunktene, ellers hadde de jo ikke vært høydepunkter.....

Kjell bryter opp:

- Nei, nå må jeg gå.

- Ja, vi får gå tilbake til det kjedelige, sier Dag og begge går ut i godt humør.

4.

Klokka er blitt 18.30. Alle har gått for dagen bortsett fra personalsjef Rut Andersen og Kjell Tystad. De kommer glade og fornøyde inn i tidsskriftrummet. Rut stemmer i den kjente strofen fra barne-TV om "Nelson og Pernille":

- Nå er det slutt for denne gang....

- ....tralalalala, tralalalala!, følger Kjell opp med.

De stopper opp og Kjell legger begge hendene på skuldrene til Rut og ser henne tilfreds inn i øynene:

- Rut, det har vært sånn en fin dag. Det har likson vært en driv over alle sammen idag - mange morsomheter, markedsføringskampanjen tegner seg bra - ja, i det hele tatt - ting har gått unna og miljøet blomstrer!

Kjell slipper Rut og går bort mot tidsskriftene:

- Og så hadde jeg en fin prat med Dag.

- Å ja? undrer Rut mens hun har ryggen til Kjell og ser tenkende mot veggen:

- Han er sånn på søken etter å forklare, analysere, få oversikten, finne ut hva som driver oss og hvordan vi bør drive.

Kjell suplerer:.

- ...Spennende kar.....han er heldigvis interessert i mer enn profitt!

Kjell slår over til den glade tonen igjen:

- Vet du hva, Rut?

Rut snur seg mot ham. Kjell rekker ut hendene og det stråler "kom" ut av ham. Rut går mot ham, og Kjell legger hendene oppå skuldrene hennes igjen og snakker inderlig:

- Det er så artig å se at folk trives! Det er jo.....
...på en måte du som har satt igang denne positive prosessen!

Rut gir ham en smilende, undrende respons mens hun står

der og fester blikket på Kjell. Hun liker å høre det, og er dessuten helt enig i det han sier. Kjell tar den drømmende tonen og lar øynene gli litt til høyre for henne:

- Husker du.....den gangen på kafèen....- "Minerva" -... Du se, og det sitter i meg: "Hvis forholdene blir lagt til rette vil mennesket lære og søke ansvar!"

Han ser på Rut igjen og sier:

- Det var da jeg jobba som produksjonsteknisk rådgiver i Ekornnes.

- Og jeg var konsulent i Tjæreborg, skyter Rut inn.

- Og sååå....., sier Kjell ivrig, ...søkte du jobben her som personalsjef! Og fikk den!

- Og duuuuu.....ble produksjonsleder og oppnådde økt trivsel og effektivitet!

- Og daaaaaaa....., - Kjell betoner seiersrikt, var veien banet fram for meg her!

Kjell omfavner Rut, trekker hodet litt tilbake, ser på henne og sier ømt:

- Du og jeg, Rut. Men,.....jeg vil gi deg æren!

Det stråler ut av Rut. Det er veldig godt å høre Kjell rose hennes innsats. Ja, hun er begeistret for Kjell og han synes godt om henne. De har et nært, til tider temmelig nært, forhold til hverandre.

Når Kjell roser henne, så ligger det under en sterk beundring for Ruts personlighet, noe han synes ytterligere understrekes ved hennes slanke og nydelige kroppsfigur. Og personlig styrke, det har Rut. Når hun uttaler seg, så er det av en slik myndighet at folk virkelig lytter og synes det er kloke og innsiktsfulle ord.

- Det er jo artig å høre, sier Rut. Folk i bedriften her har jo helst inntrykket av det motsatte.

Rut spiller sin rolle som "kvinnen bak mannen" bra. Hun er seg bevisst denne rollen. Når Kjell sier at hun har æren for hans suksess, så er det riktig, og Ruts suksess blir dermed et slags speil av Kjells suksess.

Av og til misunner hun Kjell. Men det er vel helt naturlig, tenker hun. Det er nemlig først og fremst han som får rosen og omtalen. Det kommer liksom ikke klart nok fram at det er hun som er flink, at det er hun som er hjernen bak

Kjells og -ja, Scanflash' suksess. Men hun vet sine begrensninger. Hun kunne tenke seg Kjells posisjon, men det er ikke å lede hun er flink til, det er å forandre: Hun forandrer ved å tro på mennesket.

Rut har nemlig ikke den folkeligheten som Kjell har. Derfor er hun ikke noe særlig med blant den gjengen som går på Rikkar'n heller. Rut er ikke den kuule, som Ingrid. Hun er mer av den beregnende og klare typen. Tilsynelatende kan hun virke for perfekt og for sterk, hennes tro på mennesket er liksom alltid tilstede. Men de fleste kjenner ikke til Ruts intensitet, ømhet og mykhet i det private liv. Det gjør bare de som kjenner henne godt, og det gjør blant annet Kjell....

Kjell bryter nå omfavnelsen, går mot andre enden av tidsskriftrommet og er engasjert:

- Døggern dundre meg så mye det betyr hvilket menneskesyn man har - hvordan det preger omgivelsene.

Kjell snur seg og ser på Rut:

- Det er ikke rart vi protesterte i 60-åra. Hele samfunnstenkningen var jo til da sentrert rundt oppfatningen av at mennesket var en ting, en brikke, passiv - styrt av indre og ytre faktorer.

Kjell undrer seg og ser til høyre for Rut:

- At jeg ikke leste mer om det nye synet på mennesket og og samfunnet som grodde fram i den tiden. Om de humanistiske psykologer, om aktørtenkerne, om synet på samfunnet som en sosial konstruksjon. Og alt dette var jo tanker som hadde ulmet i flere 10-år, men som da kom opp til overflaten.

Kjell undrer seg enda mer, ja irriterer seg en del:

- Det er rart jeg ikke leste mer om dette da. Mange av mine venner gjorde jo det!

Rut ser på Kjell og sier inntrengende:

- Men du, Kjell, du var bare opptatt av politikken. Og det til de grader også, ler hun.

Kjell gliser og svarer:

- Ja, det er sent..... Jeg hadde ikke tid til å lese og gå i dybden. Jeg skulle handle.....protestere!

- Og det tror jeg du har hatt mye igjen for, Kjell. Men nåååå....

Kjell lyser opp, men gjør det på en ironisk måte:

- NÅÅÅ begynner jeg å forståÅÅÅÅ....

Kjell bryter denne tonen og sier nøkternt:

- Egentlig er det ikke så dypt. Det dreier seg om den enkle holdningen: Hvis forholdene blir lagt til rette på den riktige på måten, så.....

Rut tar på seg et lurt smil. Det bobler og yrer i henne og hun slår seg løs: Hun tar to skritt fram, ser intenst på Kjell og knytter håndneven:

- ...så er mennesket effektivt....

Hun gjør seg myk:

- ...og avbalansert.....

Rut går litt til høyre. Hun smiler og slår hendene ut:

- ...aksepterer andre....

Hun lar venstre hånd være framme, slår høyre hånd på brystet og tar den viljesterke kroppsholdningen:

- ...og har selvstendighet....

Rut går nå helt close opp til Kjell. Hun lyser opp:

- ...har friskhet....og spontanitet.

Hun kysser ham på kinnet.

Ruts blikk er hele tiden konsentrert festet på Kjell. Hun går nå to skritt tilbake. Hun slår hendene ut:

- ...da har vi toleranse.....

Hun gjør seg smidig:

- ...og fleksibilitet....

Rut mykner hen, beveger høyrehånden inderlig fram og tar den drømmende tonen:

- ...En slik enkel, men dyp holdning, Kjell, gjør det lettere å komme til.....Tibet! For vi trenger å oppleve et glimt av paradiset.....

Kjell avbryter og avslutter denne seansen:

- Ja, vi trenger ros istedet for ris!

Begge jubler og danser rundt i ring. Kjell legger hendene på Ruts skuldre nok en gang:

- Hvis....., så.... Hvilke muligheter som ligger skjult i disse ordene. Ja, heh, det er en slags.....

Kjell føler seg litt dum, men hopper i det:

- ...en slags oppfyllelse av våre lengsler, av det gode..... Uten at jeg skal skryte, så er det ihvertfall dette vi prøver her hos oss.....

- Kjell, her er forholdene lagt til rette, skyter Rut inn, og vi opplever noe av livets nerve her.....

Kjell tar godt tak i Ruts skuldre og ser henne fest inn i øynene:

- Hvis....., så....., Hvis jeg kan begjære deg, Rut, så får jeg tilfredsstilt noe av det forbudte i meg, og jeg frigjøres til bedre innsats.

Rut pisker opp stemningen og ser Kjell inderlig inn i øynene:

- Hvis jeg kan begjære Scanflash' utilnærmelige leder, har jeg fått tilfredsstilt mitt møte med...Gud....

Kjell synes det er noe herlig fandenivolsk over henne når hun er på det dype plan. Han blir nesten fra seg av respekt og beundring. Når hun kaller ham for Gud, hva er da hun? Det bare detter ut av Kjell:

- Det er du som er Gud, Rut. I mine tanker ser jeg opp til deg. Du har noe av den myndighet som bare Gud kan ha, erklærer han i ærbødighet.

- Hvis vi alle var som Gud, Kjell?

Kjell føler han må avbryte denne seansen, og prøver en morsomhet:

- Gudkjell? Han har jeg aldri hørt om. Du mener ikke Gudmund da?

Begge ler godt. Kjell slipper henne og går mot garderobedøren og uttrykker irritert:

- Dæggern, dæggern dundre meg ! ....så mye det betyr hvilken livsholdning man har.

Kjell snur seg mot Rut og fortsetter:

- Se på kulturen vår! Hvor mye det sitter i oss at arbeide, ja livet med, skal være et slit. Det er den kristne tankgangen som bunner i det Gud sa til Adam etter det forbaska syndefallet hans. Hadde ikke det skjedd, hadde vi kanskje levd i paradiset ennå.....

Rut braser ut i latter, noe hånsk, går bort mot maleriet, ser på det og sier:

- Så du trodde han kunne motstå den forbudne frukt!

Hun snur seg mot Kjell og går mot ham:

- Å, du vet.....vi mennesker vil være grenseløse....

Vi finner ikke i oss grenser som kan brytes....

Hun står overfor ham og fortsetter:

- ....og skal brytes! For det er når vi sprenger grenser at livet får sine høydepunkt, sitt Tibet....

Rut flytter blikket til høyre for Kjell og uttrykker drømmende:

- ...dermed kan vi gløtte inn på ukjente marker, - det so er bak murene vi sprenger.....

- Det der var interessant, Rut. Har aldri tenkt over det på den måten før.....

Rut blir intens - igjen - og ser på Kjell:

- Er det ikke når vi nettopp møter grensene våre, som hele tiden skifter, når vi møter og sprenger de.....at vi løftes opp og blir noe!

Kjell klarer ikke dette kjøret og bryter av - igjen. Han går mot tidsskriftene og ler:

- Men hvem skal bygge opp igjen alle disse murene vi sprenger?

Han snur seg mot Rut og roper:

- Vi trenger flere murere. Her er et nytt marked!

Kjell oppdager hva han sa og noe går opp for ham:

- Ahaaa.....nettopp.....

- Hva sprengte du nå da? undrer Rut.

- Jo, la meg følge opp det jeg sa isted om at arbeidet og livet skal liksom være et slit.

Kjell koooser seg når han føler han har oppdaget noe nytt, positivt og konstruktivt, og tar på seg den filosoferende rollen:

- Det er pussig....jeg må på en måte alltid fullføre en tanke jeg har.....det er noe med at jeg må få oversikten....

- Det er mannens styrke og svakhet, sukker Rut. Dere skal så absolutt se det store.....det hele.... Hegel...Parson...

- Du kan leksa di?

- Og så ser dere ikke trærne for bare skog....

Kjell blir litt irritert. Av og til blir han litt lei av alle disse visdomsordene. Spesielt når de er utbrukte, eller når det er bare Rut som kommer med dem. Nå var det jo han som hadde noe!

Kjell lener høyre albue mot hyllen og ser mot hjørnet der tidsskrifthyllene møter hverandre. Rut står fremdeles borte ved garderobedøren.

- Greit, sier Kjell, det der er vanskelig å forene, men det er jo ikke snakk om noe enten-eller her. Og det er vel bare å innrømme at kvinner ser flere trær enn menn, og det er kvinnens styrke...og svakhet...., sier han litt hevnfullt.

Rut skjønner at hun var noe formanende og forkynnende nå. Hun bebreider seg selv for det, men kjenner at hun er trøtt og sliten og tror at det kan være en årsak til at Kjell tok den tonen. Hun henter seg derimot flott inn igjen:

- Egentlig så er det jo slik at du takler dette meget bra, Kjell. Mye av grunnlaget for vår suksess er jo at de ansatte føler at du virkelig bryr deg om akkurat ham og henne.

Det var litt vondt for Rut å si dette, for hun føler at dette takler han bedre enn henne. Det er jo han som ser trærne. Hun ser riktignok også trærne, men han har så mye mer naturlig forhold til dem.

- Det var dumt sagt av meg, innrømmer Rut.

- Jaja, det var jo en latterlig begatell. Vi er slitne begge to og blir lettere vare og irriterte. ....Hva var det jeg holdt på å snakke om nå..... Det var denne skogen jeg skulle beskrive....

Rut minner ham på det:

- Du er Adam i paradiset og.....

- Akkurat! Jo, hva sa Gud da jeg...eeh..Adam spiste av den forbudne frukt?

Rut holder på å si det, men biter seg i det og lar Kjell tale.

- Jo, Kjell beretter, "jorden skal for din skyld være forbannet! Med svette i ansiktet skal du ete ditt brød."

Kjell lener seg fremdeles mot hyllen, men vender nå blikket mot Rut og prater ivrig:

- Det er klart at man må si at arbeidet skal være hardt. Hvem sier det? Jo, de som ikke sliter. Og de sliter ikke, fordi det er nettopp noen som sliter. Og de som sliter, sliter fordi de tror de må slite, de tror at alle må slite.

Kjell liker, som administrerende direktør i et typisk kapitalistisk miljø, å dra fram sine revolusjonære tanker - på en måte infiltrere de inn i systemet. Og dette er noe Rut virkelig beundrer hos Kjell - at han har beholdt ungdomstankene sine og kjemper med dem.

- Men idag, fortsetter Kjell, kan maskinene og elektronikken overta slitet. Vår svette er overført til maskinene.

Kjell blir plutselig "tom". Han står helt fast i sin tankerekke. Han puster ut:

- Jeg har mista helt tråden i det jeg skulle si. Jeg tror jeg er for trøtt.....søren....hva var det da.....

Kjell føler seg litt dum. Her skulle han forklare og så får han det ikke til! Suksessmanageren i Scanflash! Men han har vært igjennom dette før. Han føler han på en måte blir satt på plass, slik at han ikke skal bli for ovenpå og hovmodig. Det er vondt å ikke få til, men samtidig så er det nettopp denne avmakten som gjør at han får til - å være en menneskelig sjef.

Rut føler seg fristet til å overta, og legger an en ydmyk tone mens hun går rundt i rommet:

- Det var et eller annet om drøm og virkelighet, Kjell. Hvordan våre drømmer om framgang, rettferdighet, selvrealisering, toleranse, - ja, alt dette kan slippes fram ved en positiv holdning, en tro på mennesket....

- Maskinene og elektronikken har kommet på grunn av effektiviteten i samfunnet, redegjør hun videre. Disse gjør det lettere å slippe fram det innerste i mennesket - det blir mer tid og større mulighet for det. Arbeidet blir mer meningsfullt og effektiviteten øker ytterligere. Pose og sekk, Kjell sier hun og hun lyser opp.

Rut går rundt i rommet igjen blir noe forarget:

- Effektiviteten dreper oss, sier skeptikerne! Tull og tøys! Tvert imot!

Vender seg mot Kjell, som lytter godt etter. Han er riktignok trøtt, men synes det Rut sier er interessant. Rut går videre i sin monolog:

- Uten effektivitet har ikke mennesket utfordringer, inge grenser å sprengte, og da vil mennesket havne i ubetydelighet! Og det....er den største trussel mot mennesket!

Rut fortsetter:

- Men så hadde du en interessant innskytelse om et vi trengte murene....

- Ja....., det var noe der.....

- Er det ikke slik at vi elsker....og trenger....å

sprenge grenser..... Men vi må også sikre og forsvare dem...
...., bygge dem....., ellers kan mytteri innenfra eller trusler
utenfra angripe dem....., true dem....

Rut stiller seg opp foran maleriet og snakker rolig

- Mening, kamp....., selvrealisering....., rettferdighet
....., kjærlighet.... - ja, livet har med å sprenge grenser...

Hun ser på Kjell:

- Men vi trenger også kontroll og forsvar!

- Amen! utbryter Kjell.

Kjell går bort til Rut, legger hendene på hennes skuldre
og ser henne inderlig inn i øynene:

- Jeg trodde det var menn som så skogen, Rut, men du....

- Å, du vet. Hvis...., så.... Hvis vi kvinner slipper
til, så..... Men jeg vil ikke lengre fram enn det jeg er nå.
Jeg tror det ville bli for hardt og vanskelig for meg. Jeg
trives i min stilling, og hvorfor ikke fortsette å leve med
det en trives i?

Rut vil avslutte denne stunden her i tidsskriftrommet,
og det vil nok Kjell også. Klokka er mye og de er trøtte.
Hun får til slutt lyst til å prøve seg på en spydig og frekk
en og tror Kjell vil like den når hun drar fram sitt ironiske
smil:

- Det er ikke alltid fordelaktig for en leder å
ha den store oversikten. Lederen skal handle - ut ifra et
positivt menneskesyn. Og der er du flott, Kjell! Din enkel-
het og naivitet er din styrke!

- Naiv? Jeg?

Kjell oppdager imidlertid Ruts ironiske smil. Han elsker
hennes måte å erte på og omfavner henne:

- Ja, du er en artig skøyer, Rut. Jeg digger deg!

Rut ser ham inderlig inn i øynene:

- La oss komme oss ut herfra..... Bli med hjem til meg
og ta en jafs av den forbudne frukt.....

5.

Det er gått to måneder siden sist. Med andre ord, vi er i mai. "Lerke jubler høyt i sky!" "Kom mai, du skjønne, milde!" Dette er årstiden som oppmuntrer så mange av oss.

Tove Jensen kommer i sin hurtige sekretærstil inn i tidskriftrommet, kikker til venstre - ingen der - og går inn i garderoben. Ingen der heller, og Tove puster ut. Det er godt å være for seg selv av og til. Hun har liksom ikke kommet skikkelig igang idag. Arbeidet går så tungt. Men slik er det av og til, tenker Tove, og setter seg ned på benken. Hun skal ikke på toalettet, bare slappe litt av.

Det kan være vanskelig å tro at hun som sitter der, noe nedslått og molefonken, er den samme som i morges pigget effektivt rundt i korridorene.

Kjenn på deg selv, Tove..... Kjenn at det er godt å leve når du sitter her, borte fra alt slitet og når du nå har fått lagt fra deg masken..... Du er.....Tove.....

Joda, Tove hører kroppens lengsel og nyter friheten her i garderoben.

Men hvor lenge var Adam, det vil si Tove, i paradiset? Hun hører noen er på vei.....

Det er Ingrid som kommer, som vanlig ikke helt pigg så tidlig på morrakvisten. Tove strammer seg litt opp og prøver å etterligne Ingrids kuule stemme:

- Lovet være fleksitiden!

- Hold kjeft! Var her klokka 8.

Ingrid er potta sur og går rett inn på toalettet. "Makan til uberegnelige folk, disse kreative", tenker Tove. "Den ene dagen er de i fyr og flamme, den neste dagen har himmelen

ramlet i hodet på dem. Men det er jo en tøff og krevende jobb de har, så det er vel fort gjort å bli slått ut. Dette kan ve ikke være noen morgengretten." Tove spør:

- Noe galt?

- Pokker ta! Den grisen!

- SÅÅÅÅ.... Krangla med Lasse eller?

- Lasse? Hah! Neida. Kjell! Vår hyggelige sjef!

Det var godt å få sagt det. Det er deilig å sitte her i sin bås og få tømt seg. Akkurat nå orker hun ikke å se trynet på noen. Men samtidig trenger hun noen som hører på henne, og for øyeblikket får hun dekket begge behov. Pose og sekk!

Ingrid fortsetter:

- Kjell ga oss kraftig inn idag. Vi må skjerpe oss. I Ching.....har hatt knallsuksess med både design og innredninger i det siste,

Ingrid er temmelig nedtrykt. Alt strevet i det siste har ikke ført fram. De har ikke fått det skikkelig til, noe derimot I Ching har gjort.

- Vi er ikke frekke nok! kommer det fortvilet fra henne. Og I Ching har det psykologiske overtaket ved at de er foran, de er mer up to date..... Ja, de er på en måte foran up to date.....

Tove skjønner at hennes dårlige start på dagen er ingenting mot denne nedslåttheten. Hun prøver å trøste:

- Jamen, salget går jo bra! Det kan jeg bekrefte. Jeg sitter jo i økonomiavdelingen.

"Hu' der skjønner null nix," tenker Ingrid, og gidder ikke å kommentere. Hun ser på toaletttrullstativet. "Evighetsrullen" står det på. Hver gang hun ser på toaletttrullstativet så ser hun at det står "evighetsrullen" på det. "Noe så dumt!" synes hun. "Evighetsrullen! Rett og slett tåpelig! Evighet er liksom et ord det stråler noe godt ut av - paradiset's have - en lykketilstand som er ubeskrivelig. Og så har man ødelagt denne lengselen ved å bruke det på noe man tørker seg i røv med! .....Dessuten, hvorfor er det ikke bedre standard på toalettpapiret her i suksessbedriften Scenflash!"

Hun har tenkt på det siste flere ganger, men hun glemmer problemet når det ikke angår henne i øyeblikket.

Ingrid gjør seg ferdig på do og kommer ut i garderoben.

Tove sitter der på krakken, mens Ingrid vasker hendene og bestemmer seg for å svare. Hun snakker nøkternt nå:

- Joda, vi selger. ....Men dagens tall uttrykker ikke morgendagens tall. Sagt på en annen måte: det koster å holde det gående!

Ingrid har fått ut den verste aggresjonen, men er fremdeles fortvilt og deprimert. Dog, et litt mer nyansert syn på hva som skjedde på møtet i morges kommer fram:

- Jeg er vel litt for negativ nå, sier hun mens hun setter seg ned på krakken foran vasken og ser på Tove. Kjell var flink til å minne oss om de suksessene vi har hatt, og som vi har nå, som du også sa, Tove. Vi selger bra nå.

Tove sier ingenting. Hun lytter mens Ingrid får prate.

Ingrid fortsetter å bygge opp selvtilliten noe:

- Fortiden og - ja, nåtiden viser oss at vi er flinke, og det kommer av at vi har hatt tro på oss selv og at vi har taklet de utfordringer som er gitt oss.

Optimismen var spirende hos Ingrid, men så kommer fortvilelsen over henne igjen og hun ser ned:

- Men.....slik tenker jo flere og flere i dag. Det er kommet mange, nye, selvsikre bedrifter på vårt marked i det siste. De Fine har jo også sånn suksess.....

Hun fester blikket på Tove:

- Det er jo flott at folk tror på seg selv. Se på oss! Hvor bra miljø vi har fått! Andre har også sikkert fått det så trivelig som vi har det. Isolert sett er jo dette bra. Men...., følgen blir at konkurransepresset øker... Det koster mer å være noe.....

Det blir stille noen sekunder.

Ingrid er på bunnen. Livet er for hardt, det er for vanskelig. Har hun vært på bunnen før? Joda, mange ganger, som alle andre. Men det er like vondt hver gang. Men er man på bunnen så kan man tross alt ikke komme lenger ned, hvis man ikke har en alvorlig depresjon da og føler alt er bunnløst. Så dystert er det ikke for Ingrid og hun begynner å gripe fatt i de lysglimt hun skuer mens hun ser ned:

- Men.....jeg tror vi kan klare det. Kjell er overbevist om at vi blir nummer 1 igjen - det har vi vist før.

Ingrid sukker:

- Det er nå engang hans oppgave, som leder, å fortelle oss hvordan ståa er; at markedet er blitt tøffere.....at vi er blitt angrepet.....og såret....

Ingrid veksler hele tiden mellom fortvilelse og håp. Er det fortvilelsen hun fokuserer på, så må hun klamre seg til håpet. Men når hun preter om håpet, dukker fortvilelsen opp igjen.

- Nå er det viktig at dette alvorret ikke blir for alvorli for da bare låser vi oss. Vi må få fram leken, det gode miljøet, kampånden.....seiersånden.....

Ingrid ser på Tove med en blanding av håp og kamplyst:

- Vi skal klare det, Tove! Hva? Ikke sant?

Tove har sittet der og lyttet og følt med Ingrid og henne situasjon. Ja, det gjelder jo Scanflash' situasjon og da angå det også Tove.

Tove er - som Ingrid synes - litt enkel av seg. Men samtidig er - som også Ingrid synes - Tove en god venninne. Kanskje man må være litt enkel for å være god? Ingrid merker at Tove lytter og synes det er godt å ha Tove å prate til. Tove har tross alt fått en del erfaring i livet. Hun vet hva livet har å by på, på godt og vondt.

Tove er samtidig ingen konkurrent til Ingrid med henhold på utseende og figur. Kanskje det også er noe av årsaken til at hun kan betro seg til henne og føle seg trygg? Ikke det, Tove er ingen uskjønn dame, hun er vel heller det man kan kalle temmelig ordinær. Hun har lyst, krøllete hår ned til skuldrene - kanskje noe gammeldags frisyre. Hun er rund og god i ansiktet og er vel ellers også litt for rund (og god?) (kanskje må man være litt rund for å være god?), men ikke mer enn fire-fem kilo for mye, men det er jo tross alt åtte til ti pakker margarin!

Tove er ordinær, men Ingrid er lekker. Det er nok riktig at der er ingen konkurranse mellom de to på det området. Det innser Tove helt og har slått seg til ro med den hun er - og den Ingrid er. Men....., misunnelig må hun innrømme at hun av og til er på Ingrids skjønnhet.

Det som er blitt sagt har gått inn på Tove. Hun sukker og sier med en stemme av lengsel og ekthet mens hun ser ned:

- Det er.....rart å se tilbake på hvordan vi har hatt det i det siste - ja, siden Kjell overtok. Miljøet er blitt så

godt, så åpent og trygt.

Hun ser på Ingrid og sier inderlig:

- Ja, jeg har virkelig vært stolt av å jobbe i Scanflash! Det gode miljøet vårt er jo blitt slått opp som et eksempel for andre bedrifter. Her er min innsats verdsatt. Ingen av oss blir betraktet som noen brikker som kan skiftes ut.

Hun lar blikket feste seg på Ingrid noen sekunder i stillhet, lar deretter øynene falle ned igjen og sier vemodig:

- Men....., livets krav.....presser på. Det har aldri, sukker Tove, i historien vært lett å leve. Og de som har levd lett.....har enten bukket under eller....

Tove ser på Ingrid og uttrykker med forakt:

- .....blitt umenneskelige i sin opptreden, for å forsvar sitt lette liv!

Tove reiser seg og går mot utgangsdøren, snur seg mot Ingrid og blir ivrig:

- Se på de menneskene som kjempet, Ingrid! Kvinnene under kvinnefrigjøringa! Arbeiderne mot undertrykkinga! Og idag..... - de ansatte mot meningsløst arbeid! Alt sammen koster, Ingrid!

Tove setter høyrehånden markert fram mot Ingrid:

- Og det må....koste!

Hun slapper litt av fra denne voldsomme, energiske stilen og avslutter mer behersket, men poengtert:

- Ellers ville vi være fattige mennesker, Ingrid. Uten kamp, intet liv.

Tove er fornøyd. Hun synes hun var flink nå. Og egentlig så er denne siden av livet noe Tove har en viss innsikt i - livets kamp.

Toves umiddelbare kommentarer kan ofte virke litt enkle og dumme. Men Tove er ikke dum. Hvis bare hun får slippe til så har hun stor innsikt.

Men ordene biter ikke helt på Ingrid - de når ikke ordentlig fram. Hun syntes riktignok at Tove hadde noen nye poeng og at Tove på en måte har rett. Kjell uttrykker seg jo også i noe av de samme ordelagene. Og hun har vært seg bevisst kampen, som en viktig motivasjonskilde for en meningsfull jobb.

Men....., det er ikke forklaringer og svar Ingrid tren-

ger nå. De letter ikke på det tunge, fortvilte trykket hun føler. Hun sukker:

- Så rare vi mennesker er. Før så jobbet man for livets opphold.

Hun blir litt mer bestemt:

- Arbeidet var hardt! Livet - det var det som kom etter jobben.

Ingrid tar en liten pause og sukker igjen:

- Nå er det omvendt. Arbeidet, som man før ønsket seg bort fra, som man så på som en plage - ja, det var en plage - et helvetes slit! ....., det er blitt det som gir livet..... ..utfordringer..... For i fritida, så får vi ikke dette. Da bare passivt nyter vi livet..... Hvorfor....., hvorfor Tove?..... Så dumt alt sammen er.....

Tove skjønner at hun må møte Ingrid der hvor Ingrid er - på bunnen. Her nytter det ikke å komme med vise ord og livets lov. Om noen dager, når Ingrid er ovenpå igjen, så kan man komme med forklaringer og innsikt.

Men Tove har så lyst til å vise hva hun duger til nå! Det slår henne hva hun selv følte like før Ingrid kom inn. Hun setter seg ned foran garderobeskapene igjen og ser mildt på Ingrid:

- Kjenn på deg selv, Ingrid..... Kjenn hvordan du har det..... Du som mediterer, lukk igjen øynene.....og stram deg litt opp.....

Ingrid blir først litt paff, men hun gjør som Tove sier, lukker igjen øynene og lar seg gli inn i den atmosfære Tove leder henne inn i. Tove fortsetter med sin myke, noe hypnotiserende behagelige tone:

- .....Pust ut.....og kjenn: ....Jeg er Ingrid....Jeg er Ingrid som opplever dette..... Jeg er Ingrid som sitter her nå og synes livet er fordømt og fortvilet vanskelig.....

For en stund lar hun stillheten råde. Så fortsetter hun rolig å gjente de aksepterende ordene:

- Det som har skjedd, har skjedd..... Livet er ev og til et helvete....., meningsløst..... Jeg sitter og opplever alt dette..... Jeg er sliten..... Jeg har lov til å være sliten....., for jeg kan ikke være en annen enn den jeg er.... ... Og jeg skal ikke være en annen enn den jeg er.....

Tove holder det gående en stund. Mens hun snakker så

slår det henne:

"Hva er det jeg driver med? Dette har jeg aldri gjort overfor noen før. Jeg har riktignok sett meg ned for meg selv og slappet av på denne måten, men.....

Ingrid nyter øyeblikket. Dette var akkurat det hun trengt. Hun er jo dreven i å sitte slik å "meditere" og akseptere seg selv - hun hadde en halvtimes meditasjon senest i morges. Men nå er det ekstra godt, for kroppen hungrer etter å få sagt akkurat det Tove sier nå. Det som forbauser henne et øyeblikk er at det er Tove som sitter og snakker så mildt. Tove overrasker henne av og til totalt. Men hun reflekterer ikke over det nå. Hun bare gir seg over til det Tove sier....., så godt.

Tove føler hun bør avslutte snart:

- .....Livet er slik det er..... Hardt....., brutalt...
..., meningsløst....., men det har også nerve....., følelse
..... Og jeg, Ingrid, sitter her og opplever dette.....
Jeg slipper å være kald og følelsesløs, slik de er de som bare
ønsker at livet skal være lett..... Jeg er ikke
som dem....., jeg lever..... Det er ikke lett....., det er
vanskelig....., men: JEG LEVER!

Det blir stille en stund. Ingrid åpner øynene. Det var godt. Det var såre godt. - Å kjenne på seg selv.

- Takk skal du ha, Tove. Det var deilig, uttrykker hun avslappet.

Men tungsinnet er der selvsagt fremdeles selv om fortvilelsen har øvtatt noe. Så her blir det å ta fri resten av dage og slappe av. Og imorgen får man starte fra begynnelsen av igjen.

Ingrid går bort til Tove og gir henne en klem - et lite snev av kjærlighet, å bry seg om hverandre og bety noe for hverandre. Hun setter seg ned ved siden av henne. Tove sier beveget:

- Se hvor godt vi egentlig har det, Ingrid. Vi har bra boliger; godt oppvarmet og isolert, flotte møbler og annet utstyr, vi har friskt vann - og varmt vann, vi har trykksystemet, legetjensten, vi har venner..... Vi har det jo fantastisk!

Ingrid blir grepet av Toves ord....., og av Tove -
Ingrid ser ned og sukker:

- Ja, når man ser det slik så ser man hvor heldig man er

....., hvor verdifullt vi har det. Tenk over alle de godene vi har, men som vi tar for gitt! .....,Jeg er jo vokst opp med dem og tar dem som en selvfølge. Men man skal ikke mange årene tilbake i historien før man ser helt andre forhold. ....Heh, vel....., vi har jo mye elendighet fremdeles, både her til lands og ikke minst i de fattige land.

Det går opp for Ingrid hva hun nå sa. Godene hun har blir så mye tydeligere når hun ser de i forhold til tidligere tider og verden forøvrig. Hun sier rolig, i en blanding av smerte og glede:

- Vi har det veldig bra her i Norge....., og det kommer av at folk har kjempet, som du sa, Tove; .....kjempet og slitt seg fram til rettighetene.....

Tove er stolt. Ikke nok med at hun synes hun har noe klokt å komme med, men hun har også klart å få med seg Ingrid i samtalen, fordi hun møtte henne på hennes plan. Tove legger venstrehånda si på Ingrids skulder. ....Så godt det er å ta på hverandre..... Så viktig det er med en slik enkel handling.

Tove tar ordet:

- Kjempet, sa du....., kjempet..... Hva er det som gjør at en kan kjempe? ....Det må vel være når man har noe å kjempe for....., og kjempe med..... Noe man tror på....., utenfor seg selv....., og ....seg selv.....

Tove tar et godt tak i høyrehånda til Ingrid og legger plutselig over til den beste eventyrfortellerstil:

- Ser du der! betror hun spennende....

Ingrid er helt overrasket over Tove. For ei rar og artig og flott jente," tenker hun. "Hva er det for noe sprøtt hun finner på nå, tro?"

Tove ser mot toalettet og Ingrid ser etter:

- Eeh....., hva da?

- Ser du de som sitter der på dass og sier de har nådd målet? .....De som er fornøyd....., som ikke kjemper mer.... .., som er livredde for å miste de fordelene de har....., for da mister de seg sjæl..... Se på dem! Hvordan de driter! .....Driter i livet! .....Pøh! De er'ke verd 2 øre! Lunkne, daue fisker er de blitt! .....Dritfisker!

Ingrid må smile. Hun har ikke opplevd Tove på denne måten før. "Så mye flott som ligger i menneskene bare de får

slippe til," tenker hun. Hun ser på Tove og smiler:

- Så artig du er, Tove! og gir henne et kjapt kyss på kinnet.

Tove smiler også. Det er morsomt å slå seg løs. Hun slipper taket i høyrehånden til Ingrid men holder fortsatt sin venstrehånd over skulderen til Ingrid. Hun ser litt ned og blir litt ydmyk i stemmen:

- Det jeg sier nå kjenner du sikkert litt igjen fra Kjell sier hun med en sjenert latter mens hun ser på at hun fikler litt i kjolen:

Ingrid blir en smule rørt. Tove er så ekte og skjønn nå.

- Men, fortsetter Tove....eeh, jo.....eeh.....han har sagt ting som jeg har koblet litt med tanker som jeg selv har vært litt opptatt av.

Hun sier ettertenksomt:

- Vi har det jo så bra, Ingrid.... Men, eeh....hvis vi slår oss til ro med sånn vi har det nå, så....eeh...får vi det på en måte ikke bra....

Tove undrer seg litt over det hun egentlig sa og det hun forsøker å si.

- Skjønner du hva jeg mener?

- Jaaaa....joooo....

- Jo, det gjelder dem som ikke kjemper mer. De synes jeg ikke er verd noe mer, og det kan vel ikke være bra!

Tove må le av hvordan hun uttrykker seg, men fortsetter:

- Jeg mener, det er ikke bra å slå seg til ro med at man har det bra. For det er jo nå vi har sjansen til å bruke....., slippe fram det som er inni oss....., slippe fram det hver enkelt av oss her.

Det slår Tove hva hun nå sa, og at dette var velkjente tanker for Ingrid:

- Ja, hehe, dette er jo dere klar over, dere PUMAer, sier hun litt sjenert. Og det er jo ikke noe nytt for meg heller. Det jeg vil fram til er.....

Så kommer hun på et eksempel hun har tenkt på før. Hun blir litt mer forklarende i tonen:

- Se på kunstneren, Ingrid. Hvilken glede er det for kunstneren å male noe som ingen vil ha? Er han tilfreds hvis alt det han har malt står på loftet? Jeg tror ikke det. Jeg tror at det er til det beste for ham at han når fram med sitt

budskap, at noen vil ha maleriene hans. Men det at han må male noe folk vil ha, det vil jo si at det beste for ham er at det stilles krav til ham?

Tove sukker:

- Jeg har det ofte slik som du har hatt det idag, Ingrid. (det er vondt....., hver gang..... Da sprekker alle de flotte orda som vi skjuler oss bak....

Hun tar ubevisst et noe fastere grep om Ingrid:

- ....Men....., så kommer litt av det vi skjuler oss bak fram iallfall.....

Tove tar den ydmykende, unnskyldende tonen:

- ...Det jeg nå har lyst til å si....., kanskje jeg ikke burde si det nå, det er ikke forklaringer som man bør komme med til en som er deppa, men jeg gjør det likevel.

Hun legger om til en mer søkende fortellermåte:

- På en måte så trenger vi krav for å leve....., elle blir vi som han som er som en dau fisk. Men krav kan alltid.. ...alltid slå ut forskjellig. Vi kan få angst, som kan lamme oss, vi kan få frykt og bli.....tyrannisk. Det jeg tror på er at det gjelder å møte disse kravene med det positive....., det mulige....., det gode i oss - slippe dette fram....., den kilden vi alle har..... Jeg tror vi kan få til noe av dette her hos oss. Her har vi et miljø hvor vi tror på hverandre. Vi må fortsette å hjelpe og støtte hverandre til å bruke de flotte mulighetene som ligger inni hver enkelt av oss!

Dette var alt annet enn en avstandspreget forklaring for Ingrid. Denne utleggingen fra Tove var nær og ekte. Hun ser på Tove og sier:

- Det var gode ord, Tove. Det var godt å høre; godt å bli minnet om det som vi alltid må minnes om: man blir ofte slått ut av krav, men kravene gir samtidig muligheten til å slippe fram den kilden vi alle har.

Ingrid oppdager hvor godt det var å si dette, men så kommer nedslåttheten over henne igjen. Det fortvilte dukker opp i øynene hennes og hun betror seg til Tove:

- Det må være hardt, sier du....., og sier jeg..... Kampen hører til....., men det gjør det ikke mindre hardt av den grunn. Når det er hardt, så er det hardt, og da nytter det aldri å komme bort fra det, uansett om vi prøver å hjelpe, trøste....., forklare, forstå....., være glad i hverandre.

Det kommer noen tårer fra Ingrid:

- Vi må stå sammen, Tove - slik vi gjør det nå. ....Vi må ha et godt miljø, være ekte....., ha det gøy og trygt....

Tove omfavner Ingrid fra siden, litt klønete. Ingrid hikster frem:

- Tove....., vi skal klare det!